ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ
Τρίτη 03 Μάρτιος 2020

Εζησε μια ζωή γεμάτη. Με πολύ δύσκολες στιγμές και όπλο της το χιούμορ. Η αγαπημένη συγγραφέας **Αλκη Ζέη** δεν μένει πια εδώ. Σήμερα, το τελευταίο αντίο.

Ελληξε η «συμφωνία» της με τον χρόνο

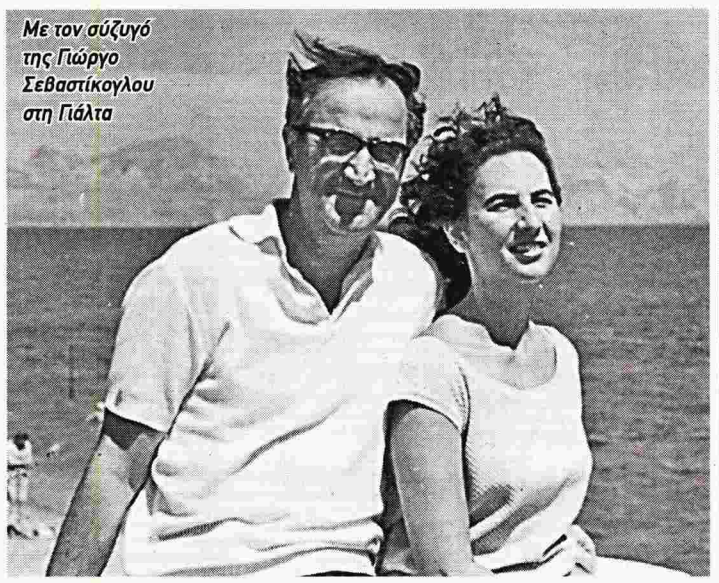

Στο γραφείο της, περιστοιχισμένη από φωτογραφίες

«Τον χρόνο κάνω πως δεν τον βλέπω». Αυτό τον τίτλο είχε η τελευταία μας συνέντευξη για το TRIP, τεύχος Μαρτίου 2018, οπότε και μας άνοιξε το φορτωμένο μνήμες και φωτογραφίες σπίτι της στην Αλεξάνδρας για τις ανάγκες της φωτογράφισης από τη Γιώτα Λοτσάρη. Ευγενής, γλυκιά, αστείρευτη πηγή ενέργειας, δημιουργικότητας και νιότης -πρωτόγνωρες για την ηλικία της- τότε ήταν 95 ετών. Δυο χρόνια αργότερα, την περασμένη Παρασκευή 28 Φεβρουαρίου, η Αλκη Ζέη ξεκίνησε για τον μεγάλο της περίπατο, στα 97 της, και σήμερα στις 12 το μεσημέρι τελείται η πολιτική κηδεία της στο Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών. Ως αποχαιρετισμό, θυμόμαστε σημεία από εκείνη τη συνομιλία μας.

Της **ΚΡΙΣΤΥΣ ΚΟΥΝΙΝΙΩΤΗ**

«Πόσο θα ζήσεις ακόμα, γιαγιά;» ήταν η ερώτηση που της έκαναν τα εγγόνια της στο έμπα της νέας χιλιετίας, η οποία έγινε τίτλος του βιβλίου της που εκδόθηκε το 2018 από το Μεταίχμιο. Πώς αντιδράσατε;- τη ρωτήσαμε: «Τότε φαντάζόμουν ότι ήμουν πολύ νέα (γέλια) και όταν τους απάντησα δέκα χρόνια ακόμα, μου φαινόταν πάρα πολύ. "Οχι, είναι λίγο" λέγανε, μου πρότειναν τα δεκαπέντε και καταλήξαμε στα δεκατρία. Πέρασαν κι αυτά και πήγαμε στα δεκαεπτά... Τώρα, βέβαια, τα εγγόνια μου είναι μεγάλα και δεν κάνουν πια αυτή την ερώτηση. Ούτε που να την ακούσουν...».

Με τον σύζυγό της Γιώργο Σεβαστίκογλου στη Γιάλτα

Οι γονείς της, Ζήνων και Ελλη Ζέη

Με τη θεία της, Διδώ Σωτηρίου, η οποία την ενθάρρυνε να γράψει

Αγαπημένες φίλες με τη Ζωρζ Σαρρή

ΚΑΤΟΧΗ

Ρωτώντας τη για τις μνήμες της από την Κατοχή είχε πει: «Οταν ζούσε η Ζωρζ Σαρρή (σ.σ. κολλητή της φίλη) και βρισκόμασταν, λέγαμε ότι δεν θα έπρεπε να πούμε πουθενά ότι τα καλύτερά μας χρόνια ήταν αυτά της Κατοχής. Γιατί και νέες ήμασταν, και όραμα είχαμε και πιστεύαμε ότι συμβάλλαμε κι εμείς στην απελευθέρωση της Ελλάδας. Κι ότι όταν θα απελευθερωνόμασταν θα ζούσαμε πολύ όμορφα κ.λπ. Οπότε είχαμε πολύ ωραίες αναμνήσεις». Και στην εύλογη απορία «μα δεν φοβόσασταν;» η απάντησή της ήταν ξεκάθαρη: «Να σας, πω, υπήρχε ο φόβος, αλλά όσο φοβήθηκα τον Δεκέμβριο του '44, δεν φοβήθηκα στην Κατοχή. Γιατί στη μεν Κατοχή ξέραμε ποιος ήταν ο εχθρός -πεντακάθαρα οι Γερμανοί- ενώ το '44 ο εχθρός μπορεί να ήταν ακόμα και κάποιος άνθρωπος της διπλανής πόρτας».

Η ΔΥΣΚΟΛΟΤΕΡΗ ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Είχε πει ότι η ζωή της ήταν μια ιστορία με πολλές αφετηρίες. Η δυσκολότερη αφετηρία για την ίδια ήταν «όταν γυρίσαμε στην Ελλάδα από τη Σοβιετική Ενωση το 1964, κι ενώ είχαμε πια εγκατασταθεί και αρχίζαμε μια καινούργια ζωή, έγινε δικτατορία. Μετά, λοιπόν, από όλα αυτά που είχαμε περάσει, ήμασταν αναγκασμένοι να ξαναφύγουμε και ξεκινήσουμε πάλι από μια καινούργια αφετηρία. Αυτό ήταν το πιο δύσκολο. Ημασταν, όμως, όλοι μαζί, όπως πάντα, κι αυτό μας έσωσε».

ΓΙΑ ΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Επί δικτατορίας, ζούσαν οικογενειακώς στο Παρίσι. Εκεί, και ο Δημήτρης Δεσποτίδης, εκδότης του «Θεμέλιου», ο οποίος της είχε πει: «Κι εμείς που δεν είμαστε σοφά κεφάλια ψάχνουμε έναν τύπο που θα αλλάξει το κόμμα κι όλη την Αριστερά». Ποια η άποψή σας για την Αριστερά σήμερα;- την είχαμε ρωτήσει: «Αυτό είναι μια μεγάλη πληγή. Εμείς είχαμε άλλη ιδέα για την Αριστερά -πιστεύαμε εκείνο τον καιρό. Το 20ό Συνέδριο του ΚΚΕ ήταν μια μεγάλη τομή και φανερώθηκε μια πολύ καινούργια Αριστερά. Με την ίδρυση του νέου κόμματος της Αριστεράς στην Ιταλία γεννήθηκε μια ελπίδα. Τώρα, όμως, δεν παρουσιάζει τίποτα καινούργιο, και το να μένεις στα παλιά δεν έχει νόημα. Οι ελπίδες που είχαμε για αλλαγή της Αριστεράς δεν βγήκαν. Πρέπει να αλλάξει κάτι δραστικά. Τον "τύπο" του Δεσποτίδη περιμένουμε να βρεθεί...» είχε απαντήσει με το χαρακτηριστικό της χιούμορ.

ΕΞΟΡΙΣΤΗ ΣΤΗ ΧΙΟ

Ως ακόμα μια αφετηρία μάς είχε περιγράψει την εξορία της στη Χίο: «Μας είχαν κλείσει σε στρατόπεδο και βγαίναμε δυο φορές τη μέρα στην αυλή. Είχα συναντήσει πολλές φίλες εκεί και μάλιστα τότε γνώρισα και τη Νανά την Καλλιανέση. Ούτε καν φανταζόμασταν τότε ότι στο μέλλον θα γινόμουν συγγραφέας κι αυτή η εκδότριά μου (σ.σ. εκδ. Κέδρος)».

Ο ΣΕΒΑΣΤΙΚΟΓΛΟΥ

Για τον σύζυγό της θεατρικό συγγραφέα, μεταφραστή και σκηνοθέτη Γιώργο Σεβαστίκογλου: «Ηταν δέκα χρόνια πιο μεγάλος. Εγώ ήμουν μια κοπελίτσα που είχα μεν στον νου μου να γράψω, αλλά ο Γιώργος ήταν ένα πανεπιστήμιο μπροστά σε μένα. Με βοήθησε πάρα πολύ γιατί επέμενε να γράψω, ενώ εγώ ήθελα να γίνω πθοποιός. Με πήγαινε, βλέπετε, πολύ στο θέατρο για να παρακολουθούμε παραστάσεις, οπότε ζήλεψα και θεώρησα ότι μπορούσα κι εγώ να παίξω στο σανίδι. Εκείνος έβλεπε ότι δεν είχα ταλέντο... Ακόμα έχω γράμματά του που με παροτρύνει να ασχοληθώ σοβαρά με το γράψιμο».

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΙΑ ΜΕΓΑΛΟΙ

Καθώς ήταν φίλη με Ελύτη, Εμπειρίκο, Γκάτσο, Πλωρίτη, Ζωρζ Σαρρή, Μελίνα Μερκούρη, Χατζιδάκι... τη ρωτήσαμε αν θεωρεί ότι υπάρχουν σήμερα τέτοιου είδους μεγέθη. Ηταν κατηγορηματική: «Οχι. Σήμερα σε όλη την Ευρώπη δεν υπάρχουν πια ούτε μεγάλοι συγγραφείς ούτε μεγάλοι καλλιτέχνες. Υπάρχουν καλοί. Και στην Ελλάδα έχουμε πολλούς και καλούς. Οι μεγάλοι, όμως, είναι άλλο. Αυτή ήταν μια σπουδαία γενιά. Θα χρειαστεί να περάσουν χρόνια για να προκύψει μια αντίστοιχη. Θα γίνει, όμως, πού θα πάει...».

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ

Με τους περισσότερους από τους φίλους της αυτούς να έχουν «φύγει», είχε ομολογήσει ότι της λείπουν πολύ: «Μου λείπει πολύ ο Μάριος Πλωρίτης, ο Κωστής Σκαλιώρας... Από τότε που πέθανε ο Γιώργος δέθηκα ακόμα περισσότερο μαζί τους, γιατί, σ' αυτούς απευθυνόμουν για συμβουλές σχετικά με τη λογοτεχνία». Είχε προσθέσει δε ότι την επισκέπτονται συχνά στα όνειρά της, κι είχε μοιραστεί μαζί μας μια αστεία στιχομυθία: «Ελεγα στην Ξένια την Καλογεροπούλου ότι βλέπω πολύ συχνά στον ύπνο μου τον Κωστή (σ.σ. σύζυγό της), κι όταν μου είπε η Ξένια ότι εκείνη δεν τον βλέπει, της απάντησα: "Καλά, αν τον ξαναδώ, θα του πω να έρθει και σ' εσένα"».
Τώρα, η Αλκη Ζέη θα τα λέει, κάπου, με όλους αυτούς τους σπουδαίους φίλους της, και θα επισκέπτεται αυτή με τη σειρά της τα όνειρα των «εδώ» αγαπημένων της.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ, Διεύθυνση:Μαίζωνος 206 Πάτρα
Τηλέφωνο:2610312530-4, Email:pelop@pelop.gr, Σελίδες:11, Εμβαδό:114007, Circulation:0